

Вівці під час довготривалих рейсів



Інтервали відпочинку, напування та годівлі

Планування та підготовка рейсу

1. За можливості суміщайте зупинки на відпочинок для тварин і водіїв, щоб **скоротити загальну тривалість рейсу**
2. Вівці потребують **довших періодів відпочинку** у довготривалих рейсах, особливо якщо транспортуються більш вразливі тварини
3. **Тривалість та якість відпочинку** овець під час кількох послідовних рейсів слід ретельно продумати

Під час планування рейсу враховуйте:

- прогнозовані кліматичні умови або ризик швидкого виникнення спраги (спека, холод - замерзання бака для води);
- категорію та придатність овець до транспортування (наприклад, ослаблені, суюгні, лактуючі, молоді тварини);
- тривалість запланованого рейсу.

Тривалість рейсу (включаючи завантаження/розвантаження)

Дорослі: максимально 14 годин + мінімально 1 година відпочинку + максимально 14 годин

Невідлучені ягнята: максимально 9 годин + мінімально 1 година відпочинку + максимально 9 годин

Потім відпочинок мінімум 24 години (тварини розвантажені, забезпечені водою та кормом)



Транспортування

1. Перед початком рейсу або відправленням із зупинки **переконайтеся, що всі вівці мають доступ до напувалок і годівниць**. Перевірте якість та кількість води та корму. Використовуйте корм, до якого тварини звикли (наприклад, для лактуючих тварин – сіно та грубий/волоknистий корм).
2. **Перевіряйте** тварин на **регулярних зупинках** для відпочинку (також після складних дорожніх чи погодних умов). Кожна вівця має бути в полі зору (зокрема, це залежить від конструкції транспортного засобу, розподілу тварин і норми площі).
3. Увімкніть систему напування та покажіть тваринам, **що вода є**. Забезпечте воду та корм на **рівні підлогах** та **переконайтеся, що всі вівці мають до них доступ**. Заохочуйте тварин пити (покажіть тваринам, як працюють напувалки, напувайте вручну або спочатку запропонуйте корм). У спекотну погоду (особливо під час затримок) напувайте тварин вручну, щоб усі тварини отримали достатньо води. Чи є загальна проблема з напуванням? Перевірте якість води.
4. **Спостерігайте за тваринами** під час відпочинку (див. другу сторінку). У разі сумнівів щодо придатності тварини — подовжте період відпочинку та зверніться за консультацією до ветеринарного лікаря. Якщо рейс можна продовжити після усунення проблеми, надалі проводьте додаткові перевірки.
5. Приділяйте особливу увагу **невідлученим ягням!** Ці тварини молоді і потребують особливого догляду. Необхідно забезпечити індивідуальне напування кожної тварини (без використання металевих сосок або жолобів), а рідкий корм повинен мати належну температуру та концентрацію, щоб уникнути розладів травлення.
6. У місці **призначення:** забезпечте тварин **кормом та водою** (обов'язково для вівцематок зі строком суюгності понад 3 місяці, спеціальні вимоги для невідлучених ягнят).
7. **Записи** мають зберігатися та надаватися на запит компетентному органу (Держпродспоживслужбі)

Інспекція (огляд) овець

Несприятливий вплив	Клінічні та візуальні ознаки	Несприятливий вплив	Клінічні та візуальні ознаки
Голод	<ul style="list-style-type: none"> Втрата ваги (у довготривалих рейсах) 	Хвороба	<ul style="list-style-type: none"> Порушення координації Поза Кульгавість Скрегіт зубами/ бруксизм Нездатність ходити Похла хода Виділення з очей та носа Утруднене дихання Дихальні шуми Кашель Млявість Апатія Аномальні випорожнення
Зневоднення	<ul style="list-style-type: none"> Тест на еластичність шкіри Надмірна спрага 	Біль	<ul style="list-style-type: none"> Ознаки болю при пальпації «травмованої» ділянки Прискорене серцебиття Скрегіт зубами Задишка
Дискомфорт під час відпочинку	<ul style="list-style-type: none"> Втомлені тварини Недостатньо місця, щоб усі тварини могли лягти одночасно Лежача поведінка Недостатньо простору над головою Загибель тварин через асфіксію 	Проблеми з рухом	<ul style="list-style-type: none"> Випадки ковзання та падіння Скута хода Сповільнена ходьба Коротші кроки Кульгавість
Тепловий стрес	<ul style="list-style-type: none"> Задишка Частота дихання (легкий тепловий стрес: 40–60 вдихів/хв; помірний тепловий стрес: 60–80 вдихів/хв; сильний тепловий стрес: 80–200 вдихів/хв; тяжкий тепловий стрес: понад 200 вдихів/хв (Silanikove, 2000)) Слинотеча Положення тварин (ізолювані особини або група, що збилася до купи чи розосереджена) Підвищена температура тіла Смертність Надмірна спрага, виражене прагнення пити 	Страх	<ul style="list-style-type: none"> Прискорення серцебиття Прискорення частоти дихання Настороженість Стоїть нерухомо Спроба втекти Відвертання Реакція завмирання Небажання рухатися Рух назад Сечовипускання та дефекація Скрегіт зубами
Холодовий стрес	<ul style="list-style-type: none"> Тремтіння Тварини стоять у фізичному контакті одна з одною Знижена температура тіла 	Стрес ізоляції	<ul style="list-style-type: none"> Ізоляція Вокалізація (голосові сигнали) Скрегіт зубами
Виснаження	<ul style="list-style-type: none"> Загальна млявість Апатія Відсутність реакції Нездатність / небажання підніматися 		
Травми	<ul style="list-style-type: none"> Видимі ознаки травм (сліди укусів, рани, синці, подряпини, садна) 		

